

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Entre les moltes coses que ignoren els facciosos hi havia la formidable potència militar del poble antifeixista. Després de Terol sabran quelcom més.

EDICIÓ I ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ramoní, 12 - Telèfon n.º 255

ANY III

Mataró dissabte 8 gener 1938

NUM. 456

NÚMERO SOLT: 15 CEN

SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PESSETES MES

LA INDUSTRIA EN PERILL

La guerra justifica situacions crítiques i precàries en tots els ordres de la vida d'un país. Són com el corollari inevitable d'aquesta explosió dels instints bàrbars de l'home, els quals vénen a completar l'obra destructiva del flagell que és la guerra per a la Humanitat.

En la guerra que ens fa el feixisme no podien deixar de presentar-se els seus naturals efectes a la reraguarda, i veiem com a la sang i al foc del sadisme organitzat corre a fer-hi joc la seva companya inseparable, la misèria.

Generalment, els governs que tenen la responsabilitat d'un poble en guerra posen el bo i millor de llurs activitats a procurar-se la força necessària per a vèncer l'enemic. Es quan se supedita tot a l'Exèrcit i s'abandona l'Economia. No sempre, però, s'encerta en considerar els valors positius. En aquest cas l'error es paga car, puix que àdhuc en la victòria el país és arruïnat per la pèrdua de mercats exteriors i l'esfondrament de les indústries.

¿Que la història ens mostra exemples de pobles momentàniament depauperats a causa de la guerra, els quals més tard han fet una nova florida? Sí, però a costa de què? Recordem la Guerra Europea, per no remuntar-nos més endins: França i Bèlgica sofriren, a més de les destroces materials, unes crisis industrials que encara persisteixen. Anglaterra i els Estats Units—particularment Anglaterra—també s'han ressentit enormement dels efectes econòmics de llur participació a la conflagració europea. Itàlia i Alemanya passen per una crisi que no té precedents, en part a conseqüència de la guerra i la resta degut a l'autarquia tirànica del règim feixista.

Per altra part, cal no deixar-se enganyar per una aparença de prosperitat que es veu en determinats aspectes de la vida d'aquests països. No és res més que el producte de la rapacitat capitalista, acumulat a còpia de misèria i esgotament de la classe productora, que el que és riquesa autèntica del país, economia ben cimentada, indústria sòlida, agricultura floreixent... d'això no n'hi ha res; només la faramalla.

I Catalunya està en perill de trobar-se en aquesta situació angoixosa. Hi està tot Espanya. Les indústries han estat poc menys que abandonades a la seva sort davant la guerra, llevat de les que són utilitzades per la fabricació de material bèl·lic.

Greu error, perquè si hem convingut que existeix una estreta relació entre el front i la reraguarda, no podem desatendre les necessitats ineludibles de la indústria, sense greu perjudici de la causa popular. Els fronts de guerra se'n ressentirien de seguida i l'endemà de la victòria vindria el desastre en forma de dificultats econòmiques insuperables en un poble com el nostre, que no pot llevar la pell de la classe obrera, perquè creu fer la revolució.

A Mataró tenim proves irrefutables del perill en què està la indústria tèxtil. Aquesta indústria, que arreu de Catalunya és la que compta major nombre d'obrers i a Mataró ocupa un 60 per cent del cens total de població obrera, es va paralitzant, cada dia més, per manca de matèries primes i transports, fins al punt que diverses fàbriques que treballen per guerra (roba interior d'hivern pels combatents) han hagut de reduir llur producció de manera alarmant, tant pel que representa de perjudici a la reraguarda com pel retard a proveir els nostres soldats d'allò que no poden prescindir.

Un dia haurem de parlar dels problemes que planteja aquesta crisi i ho farem amb les dades precises per a demostrar que cal la màxima atenció dels Governos de la República i de la Generalitat si no es vol deixar morir una indústria tan arrelada en la tradició catalana i de tan magnífiques possibilitats per a l'esdevenidor com és la indústria tèxtil en general.

És cert que la quasi totalitat dels obrers cobren quatre dies tant si els treballen com no, però això no és més que una altra prova de pròxima ruïna de les fàbriques, de la indústria i de l'economia. I a causa del fred la cosa s'ha agreujat encara, perquè la maquinària necessita calefacció i aquesta no és possible per manca de combustible. Així veiem com, mentre proclamem la necessitat d'intensificar la producció per a guanyar la guerra, hi ha multitud d'obrers que no poden treballar més que un dia a la setmana o gens, i la major part treballen per a l'exportació.

Cal la protecció decidida d'aquesta indústria, perquè la seva mort representa la misèria de molts milers de treballadors a Catalunya (i avui són ja bastant nombrosos en diverses ciutats i viles d'Espanya), dels quals solament a Mataró n'hi ha uns 8.000, i cal també perquè el grau de maduresa assolit pels nostres obrers i els nostres tècnics en el perfeccionament de la producció ens ha conquistat un prestigi força estimable en els mercats estrangers, prestigi que cal cultivar, ultra l'interès de l'esdevenidor, per l'obtenció de divises.

Material de guerra, sí; productes alimentaris, també; però no abandonem la nostra indústria, seriosament amenaçada per tots els perills.

Parlant de l'emancipació dels treballadors

Parlar de l'emancipació de la classe obrera en aquests moments de dubte per alguns i d'esperança per altres, equival a tractar un tema delicat però necessari.

¿Què podem entendre per emancipació de la classe obrera? En quin ideal la desitgem? En l'ideal social. En l'ideal de benestar col·lectiu. En l'ideal del treball; del millorament i l'engrandiment de la producció.

Aquest ha d'ésser l'ideal dels qui produïm. Un ideal senzill de forma, però gran de contingut. Ideal de justícia, de germanor entre els homes.

La materialitat econòmica guia el món. El treball és l'única font de l'economia. El treball és la base de totes les realitzacions. El treball guia a la civilització.

Si el treball és l'impuls gegantí que mou el progrés del món, és natural que tingui també un ideal. Un ideal sentit per tots els esforços del treball. Un ideal que lliga els sentiments dels qui no els és considerat aquest esforç. Dels qui són oprimits i explotats.

L'opressió econòmica crea un sentiment antagònic: l'emancipació. El sentiment de l'emancipació col·lectiva que uneix les aspiracions dels qui viuen del treball.

El desig d'emancipació és sentit en la mateixa proporció per la classe obrera. La intel·ligència, l'experiència i l'afany de lluita han obert, però, diversos camins. Alguns que menen a llocs contradictoris, altres a precipicis immensos. Camins ideològics que els homes han creat amb noble afany. Alguns conduïren al fracàs, altres potser a l'anhel sentit.

Un gran poble ha obert un camí de emancipació proletària, d'emancipació social: La U. R. S. S. Camí que ha obert amb constància inacabada. Amb voluntat ferma i increbantable. Camí que marca una fita; que dóna un exemple al món treballador.

L'emancipació social és sentida per tots els treballadors. Però no tots hi contribueixen igual. I és perquè hi ha qui es refia, hi ha qui es creu que l'emancipació es realitzarà ella sola, que la justícia i benestar social que desitja és quelcom que ha d'esdevenir per caprici del destí.

Heu's ací el punt sensible i l'expli-

cació de moltes falles i decepcions observades en l'aspecte social. La deixadesa, la manca d'activitat i d'entusiasme de la classe obrera en empènyer les conviccions pròpies, determinen moltes vegades contradiccions i desencerts que després lamentem.

I és perquè una bona part de la classe obrera confia massa. I hauria de tenir el principi essencial d'aquest cas. El que digné Marx: «L'emancipació de la classe obrera ha d'ésser obra d'ella mateixa».

Aquest ha d'ésser el principi que constantment hom ha de recordar. El propi esforç en activitat constant. L'esforç concentrat en la consecució del benestar col·lectiu.

Les realitzacions socials requereixen la voluntat de cada u. L'activitat i l'estímul constant. L'aportació individual de l'esforç per a convertir lo en transformació eficaç.

Si tenim un ideal. Si sentim un anhel just i humà cal hi dediquem la nostra col·laboració.

La reivindicació dels treballadors ha d'ésser obra d'ells mateixos.

Si sabem mantenir en el nostre peneament i en la nostra voluntat aquest principi podrem fer una afirmació. Que el bell esdevenidor de la classe obrera és segur.

J. COLOMER

MERMELADES
MEMBRILLOS
CONFITERIA BARBOSA

LLIBERTAT

Es troba de venda en els llocs següents:

LLIBRERIA MINERVA

Carrer de Barcelona, 18

LLIBRERIA TRIA

Rambla de Castellar, 28

LLIBRERIA H. ABADAL

Rambla Mendizábal, 48

LLIBRERIA ILURO

Rambla Mendizábal, 40

COOPERATIVA DE VENDEDORS DE PERIODICS

F. Layret (St. Josep), 27

C.N.T.

AVIS IMPORTANT

A.I.T.

Complint els acords de la organització, tot confederat deu proveir-se, durant el mes en curs, del nou carnet confederal per adquirir el qual serà precis portar llur fotografia.

El nou carnet tindrà força de document acreditatiu de productor i de identitat. El carnet el lliurarà el sindicat respectiu.

Per la F. Local.—EL COMITÉ.

Subscriuiu-vos a LLIBERTAT

Informació local

DIETARI

A l'interior de l'edifici que, fins el 19 de juliol, fou església parroquial de Santa Maria, es pot dir que no més hi resten les parets nues.

Amb un alt sentit de patriotisme, hom ha anat retirant d'allí tot el tresor artístic que l'església contenia, per tal de portar-ho a lloc adient, on, després d'una acurada selecció, poder constituir el museu de la ciutat.

Ah, però...!

A Santa Maria encara hi resta l'orgue; un magnífic orgue sense parió, segons diuen, a les esglésies de la resta del país.

I, el que són les coses.

Convertida l'ex-església, per necessitats peremptòries del moment, en àmplia oficina de la Conselleria de Proveïments, ha estat necessari —el fred ho ha fet indispensable— que s'encenguessin foguerades per a caldejar l'ambient.

I el fum, la tendència del qual és anar amunt, no trobant sortida, s'acumula al sostre i l'orgue desapareix entre la nuvolada que allà dalt es forma.

No és possible evitar el fum perquè el fred fa necessari el toc.

Però és possible, és necessari, és indispensable que aquell magnífic instrument musical no es malmeti i...

A qui li pertoca té la paraula.—D.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA - XERES
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL DE FINCA URBANA.—A partir del proper dilluns dia 10, fins el dia 31 de l'actual, de deu a una del matí i de sis a dos quarts de vuit del vespre, es procedirà al cobrament dels lloguers corresponents al mes de desembre, essent indispensable la presentació de l'últim rebut de lloguer per a facilitar la tasca cobratòria.

Els qui, passat el dia 31 no s'hagin presentat a l'Administració Municipal de la Finca Urbana (Rambla Mendizábal, núms. 33-35, pis), per a fer efectiu l'import dels drets d'ocupació de l'estatge que habiten, se'ls passarà a cobrar a domicili, carregant los el 5 per cent com a premi de cobrança.

Generalitat de Catalunya DEPARTAMENT de FINANCES

Seu del Tècnic del Crèdit
i de l'Estalvi

Nou règim en els comptes corrents bancaris

Havent observat un desenvolupament normal en les concessions que la moratòria decretada pel Govern de la Generalitat atorga als dipositaris de fons als establiments bancaris i vista a l'ensens la normalització de la nostra vida econòmica que, a mida que el temps avança és més palesa, sense descuidar, però, les sancions vigents per a la infracció de les normes sobre l'atresorament, el Consell Superior del Crèdit i de la Banca en la sessió celebrada el dia vuit de desembre d'enguany, va proposar a l'Honorable Conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya, i aquest acordà que, a partir del dia 20 del corrent mes, els establiments bancaris observin, en matèria de disposició de fons dipositats en compte corrent, aquestes normes.

Les empreses industrials i comercials podran disposar lliurement dels fons que tinguin dipositats als establiments bancaris, únicament amb la declaració al dors del document que lliurin, de la destinació que es doni al seu import.

Aquesta declaració deura ajustar-se al següent text i anar escrita i signada al dors dels títols de compte corrent de totes classes:

«Declarem sota la nostra responsabilitat que l'import d'aquest taló va destinat al pagament de..... (jornals, lloguers, fluid elèctric, etc.) que són atencions normals i pròpies del negoci.

Data i signatura.»

Tot el que caldrà que sigui signat en compte a partir de la data indicada.
Barcelona, 14 desembre del 1937.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi
BIGAS

Banca Aïnús, - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial
Banc Urquijo Català - Majó Germans - Caixa d'Estalvis de Mataró

AVIS Subministrament de Gas

Posem a coneixement del públic que a partir de demà, diumenge, el servei de gas quedarà reduït a una hora diària.
Només n'hi haurà de dos quarts d'1 a dos quarts de 2.

Mataró 7 de gener del 1938.—El President, Ramon Molist.—El Secretari permanent, Francesc Rossetti.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENOS

postre matoroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

INSTITUT DE SEGON ENSENYAMENT MATARÓ. — Publicada a la Gaceta una convocatòria per al «curset de selecció i formació de cinquanta Encarregats de Biblioteques amb el sou inicial de quatre mil pesetes anuals» és desig d'aquest Ministeri arribi a coneixement de totes les persones que reuneixin les condicions expressades en l'ordre esmentat, la existència de l'esmentat curset.

Amb aquest fi a continuació es detallen els requisits necessaris per a prendre-hi part:

«Article segon.—Per a prendre part en el mateix es necessitarà haver complert divuit anys, ésser espanyol, presentar els avals polítics i sindicals que garanteixin en ferm la total adhesió al règim, i reunir una de les condicions següents:

a) Posseir el títol de Batxiller o altre que sigui considerat equivalent en grau per aquest Ministeri.

b) Haver prestat servei en establiments dependents de la Secció de Biblioteques del Consell Central de Arxius, Biblioteques i Tresor Artístic.

c) Haver prestat servei com a funcionari de qualsevol categoria en Biblioteques públiques de l'Estat durant ciny anys com a mínim.

Article tercer.—L'ingrés en el curset es farà mitjançant un examen celebrat davant un tribunal designat per la Direcció de Belles Arts a proposta de la Secció de Biblioteques del Consell Central d'Arxius, Biblioteques i Tresor Artístic.

Article quart.—Aquest examen comprendrà els extrems següents:

Primer.—Traducció d'un fragment d'un text francès en un termini de temps que fixarà el Tribunal i amb ús de Diccionari.

Segon.—Desenrotllament per escrit d'un tema de Història, Literatura o Art fixat pel tribunal.

Terçer.—Exercici oral que consistirà en contestar a preguntes del Tribunal sobre temes de cultura general.

Quart.—Exercici de mecanografia.

Article setè.—Les instàncies deuen trametre's a la Secretaria de la Secció de Biblioteques del Consell Central d'Arxius, Biblioteques i Tresor Artístic, bé directament, bé a través de les Delegacions del Ministeri a València i Madrid. El termini serà de quinze dies a partir de la aparició de aquesta ordre a la Gaceta.

Article vuitè.—Aquells cursillistes que necessitin desplaçar-se de la seva residència per a seguir els cursets i que no disfrutin sou ni gratificació oficial percebran la quantitat de dues centes pessetes mensuals durant el temps que durin els mateixos, a partir del dia en que hagin aprovat l'examen d'ingrés.

Els encarregats interins de Biblioteca que resultin aprovats en l'examen d'ingrés no percebran més remuneració que el sou que tenen designat, però correrà a compte del Ministeri sufragar la seva substitució durant el temps que actuïn els cursets.

El termini d'admissió d'instàncies s'ha prorrogat fins el dia 12 de gener.

València, desembre del 1937.—La Secretaria de la Secció, Teresa Andrés.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

CONCERT PER LA BANDA.—Demà diumenge, a dos quarts de dotze del matí, la Banda Municipal, sota la direcció del Mre. Josep Llorà, donarà un concert al Parc interpretant el programa següent:

«Marxa Militar n.º 1», Schubert; «El Trust de los Tenorios», selecció, Serrano; «Azabache», selecció, M. Torroba; «Serenata», Schubert; «Maruxa», fantasia, Vives.

—El millor assortit en llanes per a labors el trobareu a La Cartuja de Sevilla.

LA FESTA DE L'INFANT A MATARÓ.—Tenim noícies, que en el Consell celebrat per la Comissió Permanent del nostre Municipi, s'acordà

organitzar la Setmana de l'Infant a Mataró dintre el mes de gener.

Ja donarem detalls.

—Senyora: Quan hagi de fer estirar cortines, transparents, stors, etc., recordi el carrer de Francesc Macià, núm 102.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria - Regidoria de Proveïments

AVIS

Per causes majors produïdes per la temperatura actual, avui no s'ha pogut efectuar com els altres dissabtes, la venda de carn congelada.

Per aquest motiu, aquesta es posarà a la venda a tots els establiments, inclús en els llocs de venda de carn dels Mercats, demà diumenge dia 9, de 7 a 11 del matí.

Mataró, 8 de gener del 1938.—El Conseller-Regidor de Proveïments, Josep Calvet.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

EDICTE.—Ramon Molist Valls, Alcalde de l'Ajuntament Constitucional de Mataró.

Faig saber:

Que disposat pel Centre de Reclutament, Mobilització i Instrucció n.º 16 que, en compliment del disposat en l'article 70 del Reglament de Mobilització de l'Exèrcit es procedeix a establir el cens de cavalleries, carruatges de tracció animal i automòbils, motocicletes i bicicletes, es fa avinent a tots els ciutadans i entitats propietaris de vehicles o cavalleries l'obligació en què es troben d'acudir personalment o per mitjà de representant legal al Negociat municipal d'Economia i Treball, carrer de Francesc Layret, n.º 5, de les 9:30 a 13:30 i de 18 a 20 hores, fins el dia 22 del corrent, per tal de formalitzar i signar la declaració.

E, que es fa públic per a general coneixement i als conseqüents efectes i en evitació de la responsabilitat en què es pot incórrer en cas d'incompareixença.

Mataró 1 de gener de 1938.—L'Alcalde, Ramon Molist.

Tires paper gomats

per a protegir els vidres,
Impremta Minerva,
Barcelona, 13.

Avis important

Advertim als nostres comunicants que si volen veure llurs notes publicades el matèx dia, cal que ens les trametin abans de les 4 de la tarda. Només així els podrem complaure, com és el nostre desig, mentre no ens privi de fer-ho l'extensió del comunicat.

Cal tenir present que les notes han d'ésser escrites amb tinta i per una sola cara del paper.

Clinica per a Malalties de la Pell i Sang Tractament del Dr. VISA - Dr. Llinas

Tractament ràpid i no operatori de les almorranes (morenes)

Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

Informació del dia

facilitada per les Agències FABRA i FEBUS per conferències telefòniques

Les brillants jornades a Terol

Barcelona

4 tarda

Comunicat oficial d'anit

EXERCIT DE LLEVANT.—Durant tota la tarda, per haver-se prorrogat el termini de dues hores que per a la evacuació de malalts, ferits, dones, infants i vells havíem concedit, seguí sortint gent de Terol, àdhuc molts soldats.

A les nou de la nit, es rendiren el cap de la plaça, tinent coronel Rey d'Harcourt i 1.500 persones, en gran part combatents, que amb ell es trobaven dintre l'Hospital.

Subsisteixen a la ciutat alguns focus rebels, la rendició dels quals tal vegada estigui molt propera.

Comunicat de les operacions desenvolupades durant el dia d'avui a l'exterior de Terol:

A mig matí, l'enemic inicià un atac als Alis de Celadas; fou rebutjat per complet. Reiterà l'atac al mateix lloc a la tarda i també fou rebutjat.

A la part dels plans, pretengué avançar a força de fortíssima protecció de la seva artilleria i els seus avions, però tampoc no aconseguí guanyar un metre de terreny.

En canvi, la nostra ofensiva al sector de La Muela de Terol, ofensiva prosseguida també avui, amb molt de fred, ens serví per a guanyar excel·lents posicions cap a La Muela i davant la cota 1011. El nostre avanç allí féu que dues companyies d'una de les Brigades navarreses, tan predilectes del comandament facciós, es passessin íntegres a les nostres files; el nombre total d'homes que se'ns rendiren és de 230.

A tan brillant resultat cooperà de manera efecacíssima la nostra aviació.

EXERCIT DE L'AIRE.—A dos quarts de nou, una vintena d'aparells de gran bombarder, protegits per esquadretes de caça, actuaren intensament sobre l'aeròdrom de Calamocho i aquest poble. També bombardejaren Calatayud.

A un quart de deu, i en serveis de cooperació a les operacions de terra que es realitzaven al front de Terol, una esquadreta bombardejà la barriada de La Guea, mentre altres ho efectuaven contra les bateries enemigues emplaçades al llarg de la rambia de San Blas. Se'ls féu intensíssim foc antiaeri, a conseqüència del qual foren abatuts dos aparells, els tripulants dels quals es llançaren en paracaigudes, i resultà un de mort i l'altre ferit.

Una esquadreta metrallà a la mateixa hora les posicions enemigues de La Muela de Terol.

Des de les dotze i deu minuts fins a les catorze, quaranta aparells de caça metrallaren les posicions enemigues i els camins a l'est de Celadas.

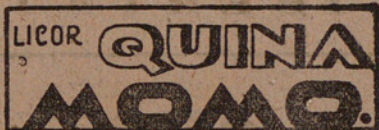
Ampliació al comunicat oficial

Les notícies de mitja nit diuen que a Terol s'efectuà amb tot ordre la sortida de la gent que hi havia al reducte de l'Hospital, i aquesta operació es realitzà sota la vigilància de forces d'Assalt.

La xifra total de persones que hi havia en aquell reducte, combatents o no, oscil·la entre dues mil i dues mil dues-cents.

Del de Santa Clara s'han evadit trenta soldats, àdhuc els que muntaven la guàrdia.

L'actitud de les nostres tropes envers els presoners, és de respecte i de commiseració.

Detalls de la rendició del traïdor Rey d'Harcourt

Ministeri de Defensa Nacional. — Comunicat de les 11'30 hores de la nit del dia 7 de gener:

S'amplien en aquest comunicat els detalls de les rendicions verificades avui a Terol.

La lluita dintre de la ciutat no s'ha interromput més que a la zona assenyalada per a l'evacuació, en la qual aquesta ha continuat durant tota la tarda, puix que hom ha prorrogat indefinidament el termini de dues hores que s'havia concedit. El general Rojo, que es traslladà a la plaça per tal de resoldre les dificultats que sorgissin de la recollida de tanta gent, ha sintetitzat les seves impressions al ministre de Defensa Nacional en els següents termes:

«L'evacuació que he presenciat constitueix una tragèdia immensa. La gent surt materialment extenuada. Tois es poden considerar com a malalts. Les nostres tropes acullen amb afectuosa sol·licitud els evacuats. El tinent coronel Ibarrola ha autoritzat un dels metges militars que sortia amb un grup de ferits, a tornar al reducte facciós, d'on procedia, per tal que informés aquells que hi restaven del nobilitatíssim comportament de l'Exèrcit republicà. A les sis de la tarda,

AJUNTAMENT DE MATARÓ Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER LA
TEMPORADA D'HIVERN

Dilluns a divendres: de 7 a 9 matí

Dissabte: de 7 matí a 7 tarda

Diumenge: de 8 a 1 matí

el nombre d'evacuats passava de dos mil.

Minuts abans de les nou de la nit, el tinent coronel Rey d'Harcourt, el qual assumia el comandament dels facciosos a la plaça, ha demanat comunicació telefònica amb el cap de l'Exèrcit de Llevant, general Hernández Saràbia, al qual ha ofert la seva rendició i la de les tropes per ell comandades. Com sigui que el general republicà i el cap facciós s'entenen deficientment per telèfon, Hernández Saràbia ha autoritzat Rey d'Harcourt a traslladar-se al Quàrter General del Cos XXII, a fi de comunicar-se amb més facilitat per teletip. Mentre el general Rojo donava compte per telèfon d'aquesta novetat al ministre de Defensa Nacional i li demanava ordres sobre les condicions a què havia d'ajustar-se la rendició oferta, i quan el ministre començava de dictar-les, el general Rojo ha participat el que segueix: «Mentre nosaltres parlàvem, ho ha fet Hernández Saràbia amb Rey d'Harcourt, el qual, tanmateix s'ha rendit amb tota la seva gent, que suma, en total, 1.500 homes, entre combatents i persones civils. Són els que es trobaven a l'hospital. Subsisteix el focus de Santa Clara, sobre el qual es considera d'Harcourt sense jurisdicció, perquè des del dia 23 estaven isolats els dos nuclis i no sap si la persona que exerceix el comandament a l'altre costat respondrà al seu requeriment».

Tot seguit el general Saràbia comunicà al ministre el que segueix: «Tois els que estaven a l'hospital al comandament del tinent coronel Rey d'Harcourt s'han rendit a discreció confiats en la meua paraula que l'Exèrcit republicà respecta els presoners, atén els ferits i malalts, assisteix la població civil i garanteix les vides de tots dintre de les lleis de la República».

El ministre de Defensa Nacional contestà al general Hernández Saràbia amb aquestes paraules: «Si bé les condicions establertes verbalment per vós oferien alguna discrepància respecte a les que jo anava a formular, les accepto plenament com si fossin meves. Ara bé: el cap de l'Exèrcit de Llevant ha donat la seva paraula de honor i cal que totes les voluntats es concordin en el compliment de la paraula donada, assegurant per tois els mitjans els presoners contra qualsevol acte de violència i prenent-se totes les mesures que siguin indispensables perquè el compromís sigui rigorosament i exquisidament complert».

El cap del Govern, que concorria a l'última part d'aquesta conferència telefònica, dictà el següent missatge: «La meua cordial enhorabona als generals Rojo i Hernández Saràbia i a l'Exèrcit de Llevant. Subscriu el dit

pel ministre de Defensa i espero que s'adoptaran totes les mesures perquè els presoners siguin tractats amb consideració i els ferits i malalts adequadament atesos.»

Per ordre del ministre de Defensa Nacional surten a mitja nit cap a Terol l'inspector general dels Serveis sanitaris de l'Exèrcit de Terra, doctor Bejarano, i diversos metges més, per tal d'organitzar l'hospitalització de ferits i malalts.

El ministre de la Governació disposà que de València es traslladessin a Terol tres companyies de guàrdies d'assalt que, lliures de l'apassionament de la lluita, s'encarreguin de custodiar els presoners.

El ministre de Defensa Nacional telegrafia al comandant militar de València ordenant la immediata habilitació d'edificis com hospitals provisionals.

DARRERA HORA

5'45 tarda

Rendició del darrer reducte rebel de l'interior de Terol

Les forces del coronel Barba es rendeixen a l'Exèrcit Popular

A les quatre d'aquesta tarda en el ministeri de Defensa Nacional han facilitat una extensa nota en la qual donen compte de les operacions portades a cap avui en el darrer reducte facciós de l'interior de Terol, o sia exactament al convent de Santa Teresa.

El rendit d'ahir, l'ex-tingent coronel Rei d'Harcourt va oferir-se per tal d'anar a parlamentar amb els rebels a fi de fer-los rendir.

Consultat el Ministre de Defensa Nacional, va contestar negativament per evitar que els rebels, desesperats, l'afusellessin i culpessin la seva mort als nostres, per tal de dir que no complien la paraula donada.

Va fer-se saber als rebels que no més es pactaria una rendició total i que el termini per fer-ho era curt...

El coronel dels sublevats, Barba, pretengué dialogar però aquesta tarda, a les dues, s'ha rendit.

Un grup de 144 soldats ho havia fet ja moments abans.

El ministre i els caps de l'Exèrcit Popular de Terol generals Rojo i Hernández Saràbia han creuat telegrams de felicitació.

Terol és net de facciosos completament.

Endavant per la Victòria!
Visca la República!

Ajuntament de Mataró
 Servei d'Assistència Social

Cupó dels Invàlids
Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sortej efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 7 de gener del 1938, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 117

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

017-217 317-417 517-617 717-817-917.

Mataró, 7 de gener del 1938.

El Conseller d'Assistència Social,
Josep Serra.

GLUFIX

La única pasta per enganar,
 insoluble a l'aigua.

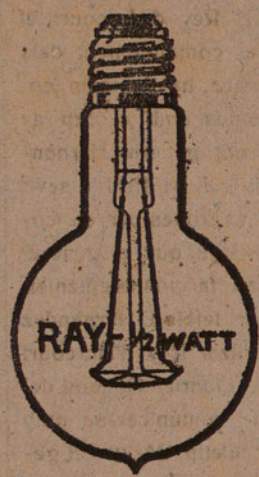
Sublimeix: els líquids, gommes, etc.
 Adheretx perfectament, vidre, marbre,
 metalls, fusta, catró i paper.
 Demanen-lo atx.

Cooperativa d'Obrers Sabaters

Reparació de tota classe de calçats - Especialitat en treballs de goma i calçat a mida

Barcelona, 24 - Mataró

Compostures ràpides

MILESA

Manufactura Ibérica de Lámparas Eléctricas S. A

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «½ watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

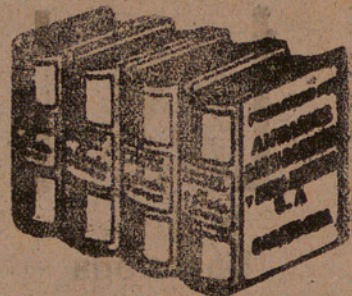
Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAYRET (Bida 5)
 Telef. 108

Anuncieu a LLIBERTAT

NO OBLIDIU QUE SÓN

els millors de que es troben en cap altre

MANUAL GENERAL DE ESPAÑA

(Guia - Guia - Mapa)

Edició del Comissari, Indústria, Profesions, etc.
 d'España i Països Veïns

Unes 3.500 pàgines
 més de 4.500.000 de dades
 Mapes Geogràfics - Indústria
 Societat Estrangera
 o per Directori General

Per a cada exemplar correspon
CENT PESSETES
 (suma de port a cada lliç)

El val anunciar eficaçment,
 anuncii en aquest Anuari?

Editorial Guay-Cuervo y Fina, Hermanos, S. A.
 C/Gran Vía, 25 i 26 - BARCELONA

Rocalla

TUBS ESPECIALS PER
 A BAIXANTS D'AIGÜES

TELEF. 20768

ROCALLA SA CANUDA 2 BARCELONA

Representant: **Agustí Coll** - Carrer Fermí Galan, n.º 600 - Mataró

C. N. T. **AGRUPAMENT D'ESPECTACLES PÚBLICS DE MATARÓ** A. I. T.

Cinema Gayarre

Programa pel Dissabte, dia 8 de gener

TEATRE CINEMA CLAVE

Programa pel Diumenge, dia 9 de gener

L'estupenda super-producció nacional

LA SEÑORITA DE TREVELEZ

per Maria Gàmez, Antoñita Colomé, Nicolás Rodriguez i Lluís Heredia

La llegenda anglesa. Film cent per cent d'aventures

DICK TURPIN

pel gran actor Victor Mc. Laglen

Clourà el programa el film de dibuixos **Gracias felinas**

CINEMA MODERN

Dissabte i Diumenge, 8 i 9 gener

La nova super-producció nacional

NUEVOS IDEALES

per Fèlix de Pomés, Rosita de Cabo i José Baviera
 Una lliçó profitosa i social

El conte oriental

LAS MIL Y DOS NOCHES

per Ivan Mosjoukine i Tenia Fedor

Clourà el programa els dibuixos **Ladrillo de fantasma**

TEATRE MONUMENTAL CINEMA

Extraordinari Esdeveniment Teatral a càrrec de la Companyia Socialitzada de Comèdia Castellana
SALVADOR SIERRA ~ ENRIQUETA TORRES

DIUMENGE, 9 GENER 1938 ~ Tarda, a les 4'30

La vigorosa comèdia dramàtica en 3 actes, original dels famosos autors Adolf Torrado i Leandre Navarro

LA PAPIRUSA

Nit, a les 9'30

La deliciosa comèdia en 3 actes, original del pulcre escriptor Manuel Linares Rivas

La jaula de la leona